

Ingetogen 15 augustus-herdenking in Bilthoven

door Guus Geebel

Trouwe deelnemers aan de herdenking van de Japanse capitulatie in Bilthoven zullen de bijeenkomst bij het oorlogsmonument bij gemeentehuis Jaglust erg gemist hebben. Nabestaanden en belangstellenden gedenken jaarlijks met elkaar de vele slachtoffers die tijdens de Japanse bezetting in voormalig Nederlands Indië door terreur om het leven kwamen. De herdenking werd dit jaar vanwege de coronacrisis zonder publiek gehouden, juist nu het 75 jaar geleden is dat Japan zich overgaf.

Tijdens een korte plechtigheid werden kransen gelegd door lococommissaris van de Koning Huib van Essen namens de provincie Utrecht, burgemeester Sjoerd Potters namens de gemeente De Bilt en mevrouw Echter, die met een familielid de krans met 75 rode en 1 witte roos legde, namens deelnemers die onder normale omstandigheden aanwezig zouden zijn. Vijf koperblazers van het harmonieorkest Kunst en Genoegen uit Maartensdijk ondersteunden de herdenking muzikaal. Na het taptoesignaal en een minuut

stille zongen de aanwezigen twee coupletten van het Wilhelmus. De toespraken van burgemeester Sjoerd Potters, mevrouw Echter en Rómulo Döderlein de Win van het herdenkingscomité zijn door Regio TV De Bilt opgenomen en op hun website en de website van De Vierklank te zien.

Toespraak burgemeester

‘Dit jaar zijn de mensen die wij missen in ons hart en in onze gedachten, zonder dat we bij elkaar kunnen komen, zonder dat we een arm om elkaar heen kunnen slaan.’ Met deze woorden begon burgemeester Sjoerd Potters zijn opgenomen toespraak bij de 75ste herdenking van de Japanse capitulatie, waarmee de Tweede Wereldoorlog voorbij was. Het woord voorbij houdt de burgemeester bezig. ‘Als de capitulatie getekend is, is de oorlog dan voorbij. Kunnen we ons dan weer vrij voelen.’ Potters vertelt dat drie jaar geleden de Groenekanner Luuk van der Linden, auteur van het boek Tjampoer kind, een verhaal hield over zijn ervaringen in de kampen tijdens de Japanse bezetting, de tijd na de capitulatie die nog geen vrijheid bracht en de invloed daarvan op zijn verdere leven. Tjampoer kind betekent zoiets als kind uit twee werelden. ‘Wat is voorbij, wanneer is het vrede, wanneer kun je je vrij voelen. Geen enkele

oorlogshandeling eindigt met een op papier gesloten vrede, schrijft Luuk van der Linden.’

Goede woorden

De burgemeester gaat ook in op de documentaire van Pia van der Molen en Michiel Praal over kinderen uit voormalig Nederlands Indië voor wie de oorlog helemaal niet voorbij was na de capitulatie. ‘Zij werden met hun families opnieuw in kampen vastgezet. Ze vertellen in de documentaire hoe ingrijpend het was om tijdens de Japanse bezetting volwassenen als kinderen te zien huilen wanneer ze urenlang in de brandende zon moesten staan.’ Repatriëren is een ander woord dat de burgemeester bezighoudt. ‘Het betekent terugkeren naar je vaderland. Voor kinderen die hierheen kwamen voelde Nederland niet als een vaderland. Vanaf de boot gingen ze rechtstreeks naar een van de oorlogskampen in Nederland als Vught, Westerbork en Lunetten. Voor de derde keer in hun leven kwamen ze in barakken terecht. Hoe onbegrepen en gevoelloos werden zij ontvangen. Voorbij en vrede zijn grote woorden, maar wanneer is iets voorbij, wanneer is het vrede, wanneer kun je je echt vrij voelen. De Tweede Wereldoorlog die op 15 augustus werd beëindigd tekent levens tot op de dag van vandaag. Wij die bij elkaar horen mogen dat nooit vergeten, samen

Lococommissaris van de Koning Huib van Essen legt namens de provincie een krans.

moeten we blijven zoeken naar de goede woorden daarvoor.’ De burgemeester heeft vorig jaar ervaren dat dit ook voor hem moeilijk is. ‘Toch is het belangrijk dat we dat met elkaar blijven proberen om recht te doen aan wat is geweest en daar de nieuwe generatie in mee te nemen om nieuwe conflicten te voorkomen, waar ook ter wereld.’

Wilhelmus

Mevrouw Echter houdt een verhaal waarin ze vertelt hoe ze 75 jaar geleden op een zandvlakte tussen de klapperbomen in het kamp kampong Makassar stond. ‘Het was 31 augustus 1945, de verjaardag van onze koningin Wilhelmina. We moesten ons verzamelen op het veld. De Japanse commandant sprong op een verhoging en begon een toespraak in het Japans. Een dame van het kampbestuur ging naast hem staan en vertelde dat de oorlog voorbij was. Ik weet niet waar de vlag vandaan kwam maar de driekleur wapperde aan een bamboestok en eindelijk klonk weer het Wilhelmus onder de tropenzon.’ Voor onze veiligheid moesten we in het kamp blijven. ‘De eerste behoefte was voeding, medicijnen, zeep en er kwamen sigaretten. Toen kwamen de Rode Kruispakketten tevoorschijn die de Jappen hadden opgeslagen. Na de evacuatie van

zieken, zwakke vrouwen en kinderen naar ziekenhuizen in Batavia, werd een konvooi samengesteld onder bewaking en escorte van Brits Indische militairen. Het eerste transport kwam veilig in Bandung aan. Later werden de konvooien beschoten en vonden vreselijke gewelddadigheden plaats.’

Vergeeten hoofdstuk

Mevrouw Echter zegt dat de oorlog tegen Japan is vergeten en niet vermeld staat in de Nederlandse geschiedenisboeken. Nederlands Indië bestaat niet meer, het is een vergeten hoofdstuk. ‘Nederland wil hier het liefst over zwijgen, maar zo ontkennen ze ons bestaansrecht. Elk jaar ziet u het beeld dat mijn dochter Nancy heeft gemaakt als een ode aan onze moeders. Zij hebben hun kinderen beschermd tegen al het kwaad, gevoed ten koste van zichzelf. Zij hebben ons opgevoed tot waardige mensen, ondanks de chaos in hun leven. Na de oorlog en de bersaaptijd paktten ze alles weer op vol zorg voor hun kinderen en getraumatiseerde mannen, zonder aan zichzelf toe te komen. We kunnen en willen niet vergeten wat deze helden voor ons deden en daarom herdenken wij op 15 augustus het einde van deze verschrikkelijke jaren.’

Lees verder op pagina 3

Wijlen Elly Verdooren-van Eck met het horloge dat haar man in 1945 van een Amerikaanse piloot kreeg. (foto De Vierklank 2010)

Houthakkersfeest

Het houthakkersfeest 2020 gaan in verband met de coronamaatregelen niet door. Op pagina 11 blikken we terug op voorgaande edities.

advertentie

GEMEENTENIEUWS
PAGINA 9
GEMEENTE DE BILT

Vink WITGOED
TELEFOON: 0346-281459
www.vinkwitgoed.nl

HAIR DESQUE
men & women
Curls, colour & more
Maartensplein 33 • 0346-213711
www.hairdesque.nl

advertentie

Pauline Res & Hiske Alting
alting uitvaarten
Bel: 06 45 363 220 (dag & nacht)
de Bilt, Bilthoven en Groenekan
alting uitvaarten

De Bilt WIJNEN & GEDISTILLEERD
DORPSWEG 158 Maartensdijk • 0346-212378

Een uitgave van Vario Pers
Oplage 20.500 ex
Redactie: Henk van de Bunt
Eindredactie: Saskia van Driel
Redactie- en advertentieadres:
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
T:0346-211992. ook via
E:info@vierklank.nl

Bilthoven

Pr. Centrumkerk

23/08 • 10.30u - Ds. Harold Oechies

Pr. Gem. Zuiderkapel

23/08 • 09.30u - Ds. M.A. Kuijt
23/08 • 18.30u - proponent L. Solleveld

Vrijz. gel. gem. Woudkapel

23/08 • 10.30u -
ds. Maja Nieuwenhuis - den Dulk

Evangelische Gemeenschap, Koperwieklaan 3

Ingaande september zijn er weer
samenkomsten in de kerkzaal van de
Koperwiek.

R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe

23/08 • 10.30u - Voorganger mevrouw
J. Ham

Ger. Kerk (wijkgemeente d'Amandelboom)

Vanwege het Coronavirus zijn er
voorlopig geen diensten.

De Bilt

Protestante Wijkgemeente Dorpskerk
23/08 • 10.00u - Ds. A. van Kampen
23/08 • 19.00u - Onlinedienst (eerder
opgenomen)

Protestante Wijkgemeente Oosterlichtkerk

23/08 • 10.00u - Ds. G. Landman

R.K. St. Michaelkerk

23/08 • 10.00u - Gebedsviering;
voorgangers W. Eurlings en W. Kremer

Nieuwstraatgemeente V.E.G. De Bilt
23/08 • 10.00u - spreker Jan Engberts

Groenekan

Herv. huisgemeente Groenekan
(Groenekanseweg 66)
23/08 • 15.30u - Ds. M. Baan

Herst. Herv. Kerk Groenekan

(Groenekanseweg 66)
23/08 • 10.00u - Kandidaat G.J. Veldhuis
23/08 • 18.30u - Ds. R.J. Oomen

Onderwegkerk Blauwkapel

In verband met de Corona-crisis zijn er
voorlopig ook na 1 juli geen onderweg-
diensten en concerten.

Hollandsche Rading

PKN - Kapel

23/08 • 11.00u - Ds. R. Alkema

Lage Vuursche

PKN - Herv. Kerk

23/08 • 10.00u - Ds. G.H. Kruijmer
23/08 • 18.30u - Ds. M. van der Zwan

Maartensdijk

Hersteld Hervormde kerk

23/08 • 10.00u + 18.30u -
ds. W.J. op 't Hof

PKN - Ontmoetingskerk

23/08 • 09.30u - Ds. R. Alkema

St. Maartenskerk

23/08 • 10.00u - Eucharistieviering
J. Wissink
Reserveren via corona-vieringen@m-
marthamaria.nl

Westbroek

Ned. Ger. Kerk

23/08 • 10.00u - Dhr. C.G. Hoogendoorn
23/08 • 18.30u - Ds. G.J. Lakerveld

PKN - Herv. Kerk

23/08 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan
23/08 • 18.30u - Ds. M. Messemaker

Geboren

8 augustus 2020

Liselotte

Dochter van
Koert en Willemijn
van Leeuwen
Pr. Bernhardlaan 41
Maartensdijk

Varen door de Molenpolder

Op zaterdag 22 augustus kan je met de gids van Staatsbosbeheer door de Molenpolder varen en genieten van de rust en de stilte van de natuur. Met een fluisterboot ontdek je de rijke historie van dit oude veengebied. Speur samen met de gids naar de dieren en planten in dit gebied, zoals ringslang, purperreiger en zonnedauw, en loop onderweg een stukje op het 'drijvend land'. Deze tocht maak je vanwege corona met max. 5 personen uit 1 huishouden. Je huurt dus met je gezelschap de hele tocht af. Vertrek 10.00 uur.
Voor meer informatie, data en het boek van een vaartocht: www.staatsbosbeheer.nl

Boekenbeurs WVT

Van 25 tot en met 29 augustus organiseert WVT een Boekenbeurs. Vanwege corona en de verwachte drukte geldt er voor dinsdag 25 augustus een inschrijfverplichting, de overige dagen zijn vrij toegankelijk. Reserveren gaat via de website vvsowvt.nl. Toegang is gratis, pinnen heeft de voorkeur. Locatie is Talinglaan 10 in Bilthoven.

Naast de troost, die alleen God ons kan geven, zijn wij zeer dankbaar voor het medeleven na het overlijden van onze moeder, oma en overoma

Jacoba Bouwman – Boshuis

Kinderen Bouwman

Westbroek, augustus 2020

Na lang moedig gevochten te hebben heeft José het leven vredig los kunnen laten en is op reis gegaan naar de overkant.

Josephina Theresia Meuwese – Koster

Zeist, 3 oktober 1949

De Bilt, 13 augustus 2020

echtgenote van: Paul Meuwese

(schoon)moeder van: David en Jeanine
Marije en Martijn

grootmoeder van: Fabienne

Prof. dr. P.J. Crutzenlaan 20
3731DL De Bilt

De crematieplechtigheid heeft op dinsdag 18 augustus jl. in besloten kring plaatsgevonden in Crematorium Amersfoort te Leusden.

U kunt de plechtigheid terugkijken via de livestream:
www.liveuitvaart.nl - inlogcode A3228A

Voor José is een online condoleanceregister aangemaakt:
www.condoleance.nl/17917

Jongnerius

gedenkmonumenten
as-bestemmingen

Bezoek onze uitgebreide
showroom en showtuin.

- eigen steenhouwerij
voor het vervaardigen
van persoonlijke wensen.
- 3 generaties vakmanschap

www.steenhouwerij.nl

Schaverijstraat 59, 3534 AS Utrecht
Telefoon : 030 - 2 444 004
E-mail : info@steenhouwerij.nl

Varen door de Molenpolder

Op zaterdag 29 augustus kan je met de gids van Staatsbosbeheer door de Molenpolder varen en genieten van de rust en de stilte van de natuur. Met een fluisterboot ontdek je de rijke historie van dit oude veengebied. Speur samen met de gids naar de dieren en planten in dit gebied, zoals ringslang, purperreiger en zonnedauw, en loop onderweg een stukje op het 'drijvend land'. Deze tocht maak je vanwege corona met max. 5 personen uit 1 huishouden. Je huurt dus met je gezelschap de hele tocht af. Vertrek 10.00 uur.

Voor meer informatie, data en het boek van een vaartocht: www.staatsbosbeheer.nl

Zomer jeugdavond 12-18 jaar

Gezellige avond met sportief tintje! Ga op 26 augustus om 18.30 uur naar Het Bakken naast De Dorpskerk met fiets in sportieve kleding. De avond eindigt ook weer op deze plek met een drankje bij de vuurkorf. Voor vragen: vdijk.anneke@gmail.com.

'Van Haren' Uitvaartverzorging

voor Maartensdijk en Omstreken

Als het gaat om een perfect verzorgde begrafenis of crematie voor alle gezindten

Uitvaartleidster: Mevr. Birgitte van Manen - van Haren

Gespecialiseerd in: Thuis opbaren * Bloemwerk * Grafmonumenten
Vooruitregeling/Wilsbeschikking Uitvaart

Door onze persoonlijke aandacht, kunnen wij de uitvaart geheel naar uw wensen verzorgen.

Voor directe hulp zijn wij dag en nacht bereikbaar

Tel. 035 - 577 12 82

Charles Weddepohlaan 32 - 3739 LE Hollandsche Rading

Bedroefd om het afscheid, maar dankbaar dat hij zo lang in ons midden mocht zijn, stellen wij u er van in kennis dat, na een werkzaam leven, vol liefde en zorg voor zijn gezin, in alle rust van ons is heengegaan, onze lieve vader, schoonvader, opa en gropa

Cornelis Christiaan van Ee

~ Kees ~

Sinds 16 februari 2011 weduwnaar van Teuntje de Jong

* Baarn, 3 november 1922

† Bilthoven, 11 augustus 2020

Freek en Hennie

Joan en Wander, Ivan, Amsel, Teun
Marit & Sebastiaan, Tygo

Corrie en Ad

Correspondentie-adres:

F.M. van Ee

Bereklaauw 3

3738 TE Maartensdijk

De begrafenis heeft in besloten kring plaatsgevonden op maandag 17 augustus op de Nederlandse Hervormde Begraafplaats aan de Dierenriem te Maartensdijk.

Met droefheid delen wij u mee dat de Heere uit dit leven heeft weggenomen onze onvergetelijke vriend

Melis Kok

Sinds 9 maart 2019 weduwnaar van Lutje Elisabeth van der Kous

Maartensdijk,
18 december 1923

Bilthoven,
17 augustus 2020

Kees en Helen Boom
Marien en Miriam Veldhuizen
Kees en Arja de Waal
Wim en Evelien de Waal

De rouwdienst, welke in besloten kring zal plaatsvinden, wordt gehouden op D.V. zaterdag 22 augustus om 10.00 uur.

De dienst is te beluisteren via
kerkdienstgemist/hersteldhervormdegemeentemaartensdijk

Het leven is een reis

Ik begeleid u met liefde
wanneer deze ten einde is gekomen.

Graag denk ik met u mee
over muziek, locatie en/of catering.

De uitvaart zoals ú het wilt. Passend.

06 - 1027 5585 (dag en nacht bereikbaar)

Koop Geersing | uitvaartverzorging

Vervolg van pagina 1

Dwangarbeider

Wat een zeer plechtige en uitgebreide herdenking had moeten zijn is door de coronacrisis teruggebracht tot een uiterst sober en ingetogen gebeuren zonder publiek', aldus Rómulo Döderlein de Win van het herdenkingscomité. Hem schoot een bijzondere ontmoeting van twaalf jaar geleden te binnen die hij graag wil delen. 'Medio 2008 kreeg ik het verzoek van een mevrouw uit Maartensdijk om langs te komen omdat zij mij iets wilde overhandigen dat aan haar overleden man had toebehoord. Een paar dagen later bezocht ik haar en zij vertelde mij het volgende verhaal over haar man. Zijn naam was Albert Josef Ferdinand Verdooren, een militair geboren in Batavia op 16 april 1917 en overleden op 23 april 2005 in Maartensdijk, die tijdens de oorlog als dwangarbeider in Japan terecht was gekomen. Zijn leven als dwangarbeider bestond uit dagelijkse mishandelingen, ver-

nederingen, ondervoeding, totale uitzichtloosheid en het enorme gemis van zijn dierbaren.'

Atoombom

'Vlak na de capitulatie van Japan had Albert het geluk dat hij als ernstig zieke met een Amerikaans militair vliegtuig van Japan

naar Batavia mocht vliegen. Vlak na het opstijgen raakte hij aan de praat met één van de militairen aan boord en vertelde hij wat hem in Japan was overkomen. De militair was erg onder de indruk van wat hij hoorde en na overleg met de piloot werd besloten om speciaal voor Albert heel laag over het pas geleden

Vijf koperblazers van het harmonieorkest Kunst en Genoegen uit Maartensdijk ondersteunden de plechtigheid muzikaal.

Namens de gemeente De Bilt heeft burgemeester Sjoerd Potters een krans gelegd.

door de atoombom verwoeste Hiroshima te vliegen, zodat hij met eigen ogen kon zien dat de rol van Japan voorgoed was uitgespeeld, dat hij nu echt bevrijd was en op weg was naar zijn geboorteland. Op weg naar zijn dierbaren, op weg naar huis. Albert raakte bij het zien van de enorme verwoesting die de bom had aangericht heel erg verward en overstuurd. Hij huilde zoals hij nog nooit had gehuild en zei dat hij niet kon begrijpen dat de mensen elkaar zoiets konden aandoen. Diep doordrongen van het gevoel dat hij dankzij die bom eindelijk op weg was naar huis, maar ook dat iedere oorlog uiteindelijk volslagen idioot en zinloos is en dat er aan

Mevrouw Echter legt met een familielid een krans met 75 rode rozen en 1 witte.

beide kanten, juist onder de gewone mensen, uitsluitend verliezers zijn.'

Polshorloge

'Dit besef kwam keihard bij hem binnen en heeft hem de rest van zijn leven sterk beïnvloed. Uiteindelijk landde het vliegtuig met de ernstig zieke Albert aan boord op het vliegveld van Batavia. Vlak na de landing kwam de piloot met de militair naar hem toe om afscheid te nemen. De piloot haalde uit medegevoel en sympathie voor Albert zijn horloge van zijn pols en schonk het aan Albert als een afscheidscadeau en als herinnering aan deze voor beiden zo memorabele vlucht. Albert zou in Batavia al spoedig ontdekken dat de

bevrijding van Indië helemaal geen bevrijding bleek te zijn. Eind 1945 is Albert Verdooren met het hospitaalschip Oranje in Nederland aangekomen. Het voor hem onbekende nieuwe kille vaderland dat niet op hem zat te wachten. Zijn weduwe Elly Verdooren-van Eck, inmiddels ook overleden, heeft mij dit bijzondere polshorloge, dat over het pasgebombardeerde Hiroshima heeft gevlogen ter hand gesteld met het verzoek er goed op te passen en er te zijner tijd een goede bestemming voor te vinden ter nagedachtenis aan haar man, maar ook aan allen die de verschrikkingen van de Japanse terreur hebben meegemaakt.'

Na het zingen van het Wilhelmus gaat de vlag in top.

'Wij staan altijd voor u klaar.'

Paula en Olga van Tap DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/bilthoven of bel 030 200 45 30 voor een persoonlijk gesprek.

Tap
DELA

Beeldje voor de vrouwen

'Al meer dan 20 jaar kom ik met mijn oma, ouders en nu met mijn moeder naar de jaarlijkse Indië-herdenking in Bilthoven. Altijd mooie plechtigheden, waarbij het mij opviel dat het steeds over de gevallen ging. Met name zij, die vochten voor volk en vaderland. Terecht natuurlijk; mijn vader en mijn opa waren ook veteranen en slachtoffers.'

'Toch miste ik woorden van erkenning voor de moeders. De vrouwen, zoals mijn oma en mijn moeder, die binnen en buiten de kampen hebben moeten overleven, hun kinderen hebben moeten voeden, beschermen en na de oorlog hun getraumatiseerde mannen moeten opvangen.'

'Dat heeft mij er toe gebracht om in 2005 het beeldje te maken en te schenken aan het comité. Daar werd heel geëmotioneerd op gereageerd en het geeft velen een plek om hun moeders te eren en te herdenken. Mooi dat ik dit voor de Indische gemeenschap heb kunnen doen.'

(Nancy Echter)

Het beeldje van Nancy bij het herdenkingsmonument.

Verrassend!

Vink Witgoed; dan denkt u meteen aan wasmachines, drogers, koel- en vrieskasten en inbouwapparatuur! Logisch.

Vink Witgoed levert óók ondermeer deze fraai vormgegeven -en betaalbare!- **BK-pannen.** **Verrassend!** toch?

Vink
WITGOED

Vriendelijke prijzen, voortreffelijke service.

WASSEN, KOELLEN, VRIEZEN, DROGEN, INBOUWAPPARATUUR, ENZOVORST

Pr. Christinastraat 3 ■ 3615 AE Westbroek ■ Tel. 0346-281459 ■ vinkwitgoed.nl

Elektrotechnisch
Installatieburo van Woudenberg b.v.

- Krachtinstallaties
- Lichtinstallaties
- Beveiliging
- Telefooninstallaties
- Computernetwerken

Dorpsweg 156 3738 CK Maartensdijk
Tel. 0346 - 211 338
info@vanwoudenbergelektro.nl

Kapper Hans
doet het
nog steeds
voor een
tientje.

Jeugd (met kibbeling),
studenten, veteranen, senioren
(op dinsdag).

Voor een afspraak bel de
dorpsbarbier 212455

Weekend Aanbiedingen

Vakantie in eigen land!

Keilekker, Brabantse
WORSTENBROODJES

nu € 1,40

Bakker Bos

Maartensdijk - Den Dolder - Hilversum
tel.: 0346 - 21 12 35 - www.bakkerbos.com

De online bedrijvengids!

Dorpsbistro Naast de Buren

U kunt van woensdag tot en met zondag bij ons terecht in onze sfeervolle gelagkamer of met mooi weer buiten op ons gezellige terras voor ... [lees meer]

www.vierklank.nl/bedrijven

Reclame geldig vanaf
donderdag 20 augustus
t/m woensdag 26 augustus

**KWALITEITSSLAGERIJ
ZWEISTRA**

DONDERDAG

Diverse vleeswaren

voor **100 GRAM** | **0.99**
(minimaal 10 soorten)

Kookworst	Paardenworst
Grillworst	Boterhamworst
Grillworst kaas	Gebraden gehakt
Grillworst piri piri	Schouderham
Grillworst saté	Procureurrolade
Leverworst	

Nergens deze kwaliteit voor zo'n lage prijs!!!

Extra donderdag voordeel:

**KLEINE
VARKENSHAASJES**

1 KILO | **11.98**

Vrijdag en zaterdag voordeel

DEENSE BRODEN VOOR 2 | **7.-**

SMULBOLLEN VOOR 2 | **6.-**

VOORDEEL HELE WEEK

Black Angus burgers VOOR 4 | **10.-**

Magere runderlapjes 500 GRAM | **6.98**

Varkenshaas medaillon spiezen 500 GRAM | **6.98**

Livar BBQ worstjes **4+1 GRATIS**

Kipschnitzels of cordonbleu 500 GRAM | **5.98**

MAANDAG-DINSDAG VOORDEEL

Rundervinken, slavinken, gehaktstaven **4+1 GRATIS**

STOMPETOREN BELEGEN 500 GRAM | **6.50**

BOEREN BELEGEN 500 GRAM | **6.98**

VLEESWAREN TRIO

Gegrilde fricandeau

Gebraden rosbeef

Boeren achterham 3 x 100 GRAM | **5.98**

SALADE TRIO

Ei-bieslook salade

Filet Americain

Sellerie salade 3 x 100 GRAM | **4.98**

WOENSDAG GEHAKTDAG

Half om half gehakt 1 Kg. | **6.98**

Rundergehakt 1 Kg. | **7.98**

Gekruid gehakt 1 Kg. | **7.98**

ITALIA MIX 250 GRAM | **3.98**

HUISMIX gezouten of ongezouten 250 GRAM | **4.98**

Maartensplein 18 | 3738 GK Maartensdijk | Tel (0346) 213070

Volg ons ook via

Missievaders genomineerd

door Henk van de Bunt

De Libris Geschiedenis Prijs bekroont historische boeken die een algemeen publiek aanspreken. De criteria zijn dat het boek een oorspronkelijk onderwerp heeft, prettig leesbaar is geschreven en op gedegen historisch onderzoek stoelt. Aan de prijs is een geldbedrag verbonden.

Op 20 september wordt de shortlist Libris Geschiedenis Prijs bekend gemaakt van de vijf beste historische boeken van 2020 en op 25 oktober wordt de winnaar bekend gemaakt tijdens een speciale live-uitzending van het radioprogramma OVT.

Ruigenhoek

Veroniek Clerx van het Online Museum De Bilt vertelt: Het boek 'Missievaders' van Mar Oomen, dat een aanvang neemt op Fort Ruigenhoek in Groenekan en aan de Sweelincklaan in Bilthoven is een van de genomineerden. Ik had Mar Oomen deze winter uitgenodigd voor een presentatie ter gelegenheid van de 75 jaar Indiëbevrijding. Maar dat ging allemaal niet door vanwege corona. Maar juist omdat

van de katholieke missie. In 1933 stapte de grootvader van Oomen (Janus en grootmoeder Stans) met hun gezin op een boot vol missionarissen en missiezusters naar Nederlands-Indië. Hij was een van de velen die eropuit gingen met de intentie de wereld te verbeteren. Vlak voor en na de Tweede Wereldoorlog leverde Nederland verhoudingsgewijs de meeste missionarissen ter wereld. Behalve kerken en scholen bouwden ze ziekenhuizen en zorgden ze voor zieken en gewonden. Oomens vader (Dries), tropenarts, vloog in 1958 met vrouw en kind in een vliegtuig vol religieuzen naar Tanzania om daar hetzelfde te doen. Toen zij zich in de jaren zestig weer in Nederland vestigden, was alles anders. 'Missie' was een beladen begrip geworden'. Oomens

machtigd om als 'secretaresse-penningmeesteresse' en 'leidster van het tehuis' de stichting 'in en buiten rechten te vertegenwoordigen'.

Tijdperken

In het boek vertelt journalist en antropoloog Mar Oomen het verhaal van haar grootouders en ouders en hun inspanningen om vanuit een katholieke overtuiging de wereld te verbeteren. In 1933 vertrokken haar grootouders naar Indonesië. Haar eigen ouders deden in 1958 hetzelfde, maar met bestemming Tanzania. Een van de mooie aspecten van dit boek is het feit dat het een grote periode omspant en daarmee grenzen van tijdperken oversteekt. Zowel de vooroorlogse missionaire idealen, de periode van de Tweede Wereldoorlog en deko-

Houtsnijwerk dat Dries Oomen als jongen in het kamp maakte voor zijn moeder Stans Küller.

Grogol is de naam van een kamp buiten Batavia. (foto Mar Oomen)

Het huwelijkspaar Janus en Stans. (foto Mar Oomen)

Het Zonnehuis aan de Sweelincklaan in Bilthoven. (uit de digitale verzameling van Rienk Miedema)

het zo perfect past binnen de gestelde criteria en o.a. verhaalt over lokale omstandigheden (Groenekan en Bilthoven) is er aanleiding om aandacht aan het verhaal te besteden juist zo rondom 15 augustus'.

Missie

In 'Missievaders' biedt Mar Oomen een bijzonder perspectief op een onderbelichte bladzijde uit de koloniale geschiedenis: de hoogtijdagen

familiegeschiedenis vertelt het verhaal van mensen die met de beste bedoelingen de wereld in trokken maar ingehaald werden door de geschiedenis.

Liefde

Mar Oomen vertelt zelf: 'Hoofdstuk 1 speelt zich inderdaad af in Bilthoven en Utrecht en omgeving en hoofdstuk 2 gaat over Nederlands-Indië voor de oorlog en de hoofdstukken 3, 4 en 5 gaan over de periode net voor, tijdens en na de oorlog in Indonesië'. Een citaat: 'Wat er precies aan voorafging zullen we nooit weten, zeker is wel dat Janus en Stans elkaar op 8 juli 1924, tijdens een wandeling in Groenekan vlak bij fort Ruigenhoek ten noorden van Utrecht, de liefde verklaarden'.

Het boek vertelt ook over het Zonnehuis aan de Sweelincklaan in Bilthoven: 'Wat Stans nu ging doen, paste zo mogelijk nog beter bij haar toekomst in de missie. Samen met haar man werd ze lekenleider en gastvrouw van het eerste bekeringshuis van Nederland, het Zonnehuis in Bilthoven; een 'vreedzaam landhuis te midden van bloemen en planten'. Het bestuur van het Zonnehuis had haar ge-

lonisatieoorlog als de postkoloniale periode met nieuwe idealen hebben hun plaats in het verhaal; even als fort Ruigenhoek in Groenekan als de Sweelincklaan in Bilthoven.

Japan

Mar Oomen: 'Op het moment dat Japan zich overgaf, 15 augustus 1945, zaten mijn grootouders in een ziekenhuiskamp in Jakarta. Pas dagen, misschien wel weken later, begrepen ze dat de oorlog voorbij was. Het moet een hele verwarrende tijd voor hen geweest zijn; met het einde van de oorlog, begon de bersiap, het begin van de onafhankelijkheidsoorlog, waarin Japanners optraden als hun beschermers. In 1980 besloot mijn grootvader zijn oorlogsherinneringen op te schrijven. Hij begint zijn verhaal met: 'Dit is eigenlijk de voornaamste belevenis van ons leven geweest. We hebben er altijd grote weerzin voor gehad er over te praten, aan herdenkingen deel te nemen en dergelijke'. Bij ons thuis werd er dus nooit over dat verleden gesproken. Voor mij was dat een reden om me er in te verdiepen en er een boek over te schrijven: alleen met een verleden dat je kent, kun je je verzoenen'.

Mar Oomen (1961) is journalist en antropoloog.

Aangepaste boekenbeurs

Van 25 t/m 29 augustus organiseert WVT Bilthoven, Talinglaan 10 een aangepaste boekenbeurs. Wie van boeken houdt of een bepaald boek zoekt kan wellicht hier terecht.

Er mogen maximaal 100 personen tegelijk binnen en dit wordt bij de ingang gereguleerd met de regel 'één-er-uit, één-er-in'.

Vrijwilligers zijn de gehele zomerperiode bezig geweest met het uitzoeken en rangschikken van de 2e hands boeken. De eerste dag is het alleen mogelijk om te komen ná reservering. Voor verdere openingstijden zie website, www.vvsowvt.nl.

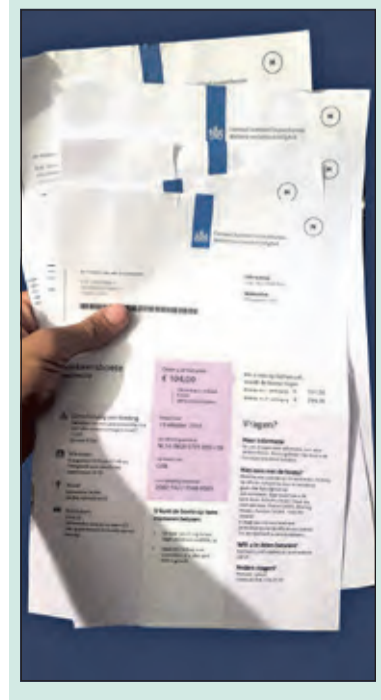

Vrijwilligers hebben weer eindeloos veel boeken uitgezocht en gerangschikt.

Overrijverig spitscontrolesysteem

Bij Garage Colijn in Westbroek weten ze inmiddels dat het Spitscontrolesysteem werkt. En hoe. Een van de medewerkers van de garage ontving elke dag een bekeuring, terwijl hij een ontheffing heeft.

(Jan den Ouden)

advertentie

Hazekamp Parketvloeren

- Advies op maat
- Verkoop parket- en laminaatvloeren
- Onderhoud, renovatie en reparatie van uw parketvloer
- Stofvrij schuren

Hessenweg 4 * 3731 JK, De Bilt
hazekampparket.nl * 030 - 633 26 91

tfi
VITALER
GROEN

Wij zoeken een: Administratieve duizendpoot

(24-36 uur per week)

Wil jij jezelf vastbijten in afwisselende, administratieve werkzaamheden? En wil je werken in een groene, vitale omgeving in de buurt van Utrecht? Mooi! Dan ben jij degene die we zoeken!

Meer weten?

Voor vragen over de vacature kun je contact opnemen met Remco Valk, operationeel directeur: 06 - 53 43 66 55. Direct solliciteren? Mail je motivatie en cv uiterlijk 31 augustus naar info@tfi.nl

Bekijk de gehele vacature op tfi.nl/werken-bij

TFI Vitaler Groen

Tolackerweg 217A • 3738 JM Maartensdijk • +31 35 577 09 70 • info@tfi.nl

HOEZO .. GROENER BIJ DE BUREN??

De tijd dat uw burens zaten te gniffelen, omdat hun gras groener was, is definitief voorbij. Kom naar 't Vaarderhoogt voor onze schitterende siergrassencollectie. Tientallen soorten en maten, van elegant fonteingras tot verschillende bodemdekkende Zegge's. Met een zeer rijk scala aan kleuren en tinten.

En als u de burens uw nieuwe siergrassen laat zien en er ook nog bij vertelt dat u ze héél voordelig heeft kunnen kopen, **zien zij deze keer eens groen van jaloezie!!!**

Alle siergrassen uit onze rijke collectie, kassakorting 25%

Geldig t/m dinsdag 25 augustus

Dorresteinweg 72b
Soest • 035 - 6012883
vaarderhoogt.nl

BELEEF HET ULTIEME SLAAPCOMFORT

AVEK TOTAAL DEALER

Linnerie ANNELIES
BEDDEN | SLAAP EXPERIENCE LOODS

WINKEL
RADING 46 A
1231 KB LOOSDRECHT
T 035 582 36 68

SLAAP EXPERIENCE LOODS
(OPEN OP AFSpraak)
NIEUW-LOOSDRECHTSEDIJK 106
1231 LB LOOSDRECHT
LINNERIEANNELIES.NL

MAAR LIEFST 500⁰⁰ SHOWROOM MET EEN RUIME COLLECTIE BEDDEN, PRACHTIG BEDTEXTIEL EN NATUURLIJK BIJPASSENDE KUSSENS EN DEKBEDDEN.

Lezersactie >>>

In deze lezersactie wordt een rondje circuit rijden op Zandvoort verloot.

De beste kwaliteit van de op één beste slager

STOERE RIBEYE

Super smaakvol, puur gras gevoerd! Licht doorregen en lang gerijpt! Alleen zout & peper toevoegen; mag rosé op de BBQ of in de pan..... 100 gram **3,95**

BISTRO SPIES

De grote lange! Gevuld met gekruid varkensfricandeau, paprika, ontbijtspek, ui.... heerlijk compleet! ca. 8 - 10 min. braden; wie durft?!! per spies **3,50**

KIP SHOARMA

Magere reepjes kipfilet, traditioneel gekruid. Lekker snel en heerlijk op onze broodjes met onze knoflooksaus! Heel kort en fel roerbakken en smullen maar!! 500 gram **4,95**

BOSCHE BOLLEN

De bekende gekruide bollen met uitjes omwikkeld! Heerlijke smaakmakers, kunnen ook aan plakjes op een bolletje! Ca. 10 - 12 min. zachtjes braden 100 gram **1,10**

SUMMER STEAKS

De bekende malse biefstukjes, panklaar gemarineerd & gekruid! Heerlijk voor de BBQ en voor in de pan.... Kort bakken als biefstuk; ca 2 tot 4 minuten.. 3 stuks **5,25**

CÔTE D'AZUR BBQ / OVEN SLEETJE

Gemarineerde varkenshaas met zongedroogde tomaat, roombrie en pijnboompitjes, klaar voor gebruik! Ca. 20 tot 25 minuten op 150°C 100 gram **1,95**

"WARM" AANBEVOLEN:

KIPDONUTS 3 stuks **2,85**
De heerlijke van puur kip gemaakt

SATÉ SCHNITZEL 3 stuks **4,50**
Gepaneerd gekruid kipgehakt met saté saus

Hessenweg 183 | 3731 JH De Bilt | tel: 030-2203813
info@slagerijvanloo.nl | www.slagerijvanloo.nl

Maandag t/m vrijdag : 07.00 - 18.00 | Zaterdag: 07.00 - 16.00

Kijk voor meer aanbiedingen in onze winkel.
Aanbiedingen geldig van maandag 17 augustus t/m zaterdag 22 augustus.
Zelffouts voor behouden.

Rondje rijden op circuit Zandvoort

Door Good4fun is een rondje circuit rijden op Zandvoort ter beschikking gesteld die verloot wordt onder de geïnteresseerden.

Er wordt eerst theorie van het racen uitgelegd en je krijgt de baanreglementen te horen. De theorie wordt in groepsverband gegeven.

Daarna stap je in bij één van de instructeurs om 2 instructierondes mee op het circuit te rijden. Tijdens de instructierondes laat de instructeur je in de praktijk zien wat je zojuist in de theorie over circuitrijden hebt geleerd. De instructeur zal zoveel mogelijk de ideale lijnen rijden en je daarover vertellen. De instructeur zal vertellen wat de gevolgen kunnen zijn bij te laat remmen of te vroeg gas geven.

Door het maximale uit de auto te halen kan er een zo snel mogelijke tijd worden neer gezet. Waar nodig vertellen zij wat over het circuit en de aandachtspunten vanwege bijvoorbeeld het weer. Tijdens deze instructierondes kun je vast wennen aan het circuitrijden en hoe het er op de baan aan toe gaat. Je rijdt namelijk niet alleen op het circuit, er rijden meerdere circuitrijders om je heen. De baaninstructie is individueel, je bent verzekerd van veel persoonlijke aandacht en 1-op-1 begeleiding.

Na de instructierondes wissel je van stoel met de instructeur en kruip je zelf achter het stuur van de circuitauto. Je mag dan 2 rondes lang zelf op het circuit rijden. De instructeur rijdt met je mee en geeft je eventueel instructies om zo snel mogelijk over het circuit te rijden. De instructeurs hebben veel race ervaring. Zij zorgen er op en om de baan voor dat alles zo veilig mogelijk verloopt. De sessie duurt in totaal maximaal 15 minuten.

Winactie: Om in aanmerking te komen voor dit rondje circuitrijden stuur je een mail naar info@vierklank.nl met in het onderwerp Zandvoort. Het toegangsbewijs wordt onder de inzenders verloot. Iedereen ontvangt bericht.

In het spoor van de Poolse bevrijders

door Henk van de Bunt

Op donderdag 20 augustus vertoont Bibliotheek Idea Bilthoven de documentaire 'In het spoor van de Poolse bevrijders'. De documentaire vertelt het verhaal van de tienduizenden Poolse soldaten die in de Tweede Wereldoorlog hebben gestreden. Hun motto was 'voor uw en onze vrijheid'.

Hanka Vossen geeft naast een inleiding bij de documentaire ook aanvullende informatie: 'Ik behoor tot de naoorlogse generatie. Gelukkig heb ik geen oorlogsontberingen meegemaakt. Maar de jaren na de oorlog waren overal moeilijk. Aan alles was gebrek aan voedsel en woningen. Als kind heb ik veel over de oorlog gehoord, vooral van mijn grootouders. Onbewust heb ik dat alles in mij opgenomen. Als een vliegtuig overvloed, ging ik in de aardappelkelder zitten, want in de verhalen van oma moest dat. Tot mijn 25e heb ik vaak nachtmerries gehad over de oorlog. En toen was het over. Gelukkig! Dat is dus de stress van de tweede generatie. We zijn er nog om te kunnen vertellen wat onze ouders en grootouders meegemaakt hebben. We moeten zorgen dat onze kinderen en kleinkinderen niet vergeten hoeveel offers er zijn gebracht om in vrede te kunnen leven. Ik wil graag het een en ander vertellen over de inzet van Poolse soldaten in heel Europa.'

Razem

Hanka Vossen is voorzitter van de Stichting Razem. Stichting Razem onderhoudt namens de gemeente De Bilt de contacten met de partnergemeente Mieścisko in Polen en geeft daarmee inhoud aan de vriendschapsband tussen de beide gemeenten. Deze vriendschapsband dateert al uit 1990. De basis daarvoor werd gelegd in de gemeente Maartensdijk. Stichting Razem stelt zich tot doel om op cultureel en sociaal gebied contacten te onderhouden en uitwisselingen te organiseren tussen inwoners van de gemeente Mieścisko in Polen

Vrijheid in woord en beeld

Laat zien wat vrijheid voor jou betekent in een foto, tekening of een gedicht. Stuur een inzending voor 25 augustus naar bilthoven@ideacultuur.nl of lever deze in bij de balie van de bibliotheek. Inzendingen zijn te zien in de Bibliotheek en worden voorgedragen tijdens de vrijheidscafé 's.

en de gemeente De Bilt. De eerste contacten met Mieścisko zijn gelegd in 1990 vanuit de voormalige gemeente Maartensdijk. In 1995 is de jumelage tussen de beide gemeentes ondertekend en werd de stichting Razem opgericht. Na het samengaan van de gemeenten De Bilt en Maartensdijk in 2001 is de jumelage door de nieuw gevormde gemeente voortgezet.

Diplomaat

Een vorig artikel en de aankondiging in De Vierklank van vorige week over de documentaire 'Poolse Bevrijders' was voor George Saryusz Makowski aanleiding voor een 'spontane reactie': 'Via een

bijzonder goede en oude vriend, wonend in Bilthoven, kreeg ik vanmiddag het bericht, dat men in de vorm van een documentaire 'In het Spoor van de Poolse Bevrijders' aandacht wil geven aan de militaire rol van de Polen, tijdens WO2, in Nederland en Europa. Ik juich dit initiatief bijzonder toe. Reden van deze reactie is de volgende: Ik (1944), ben een zoon van een Pools Cavalerie officier en diplomaat. Mijn vader kwam op 1 september 1939, als Pools viceconsul, bij het Pools Consulaat, in Amsterdam. 10 mei 1940 breekt in Nederland de oorlog uit, alle Poolse diplomaten vertrekken 12 mei naar Engeland. Mijn vader blijft in Nederland'.

Het Monument in Katwijk, met zoon Florian en vader George Saryusz Makowski op 9 juni 2017. (foto George Saryusz Makowski)

Schilderij van Hanka Vossen van De Poolse dansgroep Śląsk (Silezië) met prachtige, originele klederdracht.

Klem

George Saryusz Makowski vervolgt: 'Duitsland valt 1 september 1939 Polen binnen, 17 september 1939 vallen de Russen Polen aan. Polen zit in een klem. Er vluchten tijdens die periode, ruim 100.000 militairen, via Roemenië naar Frankrijk. Daar wordt een Pools leger gereformeerd, o.l.v. de Poolse Kolonel Maczek. Zomer 1940 vluchten deze militairen, aangevuld door Poolse emigranten, wonend in Frankrijk, via Engeland naar Schotland. Daar vinden dan de formaties plaats van de twee 'Poolse Legereenheden' (Generaal Maczek en Sosabowski), welke een belangrijke rol speelde, met de bevrijding van Nederland'.

Engelandvaarder

'Terug naar mijn vader; april 1941, probeert hij als 'Poolse Engelandvaarder', vanaf het strand Katwijk, per kano, Engeland te bereiken, om dan door te reizen naar Schotland. De poging mislukt'. Op 9 juni 2017 is er een Monument onthuld aan de boulevard van Katwijk en op 29 april 2018 verscheen er ook een documentaire 'De Laatste Engelandvaarders'. Momen-

teel is Makowski aangesloten bij een Stichting 'Theater in School', waar hij PowerPointpresentaties geeft op scholen in heel Nederland en alles vertelt over de Poolse Lansier" en over de militaire rol van de Polen, tijdens WO2, in Nederland, Polen en Europa.

Vrijheid

De documentaire is onderdeel van de drie Vrijheidscafé 's die de bibliotheek organiseert in het kader van 75 jaar vrijheid. Rondom 4 en 5 mei was het vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk de geplande activiteiten rondom 4 en 5 mei door te laten gaan. De komende periode vinden er bij Bibliotheek Idea Bilthoven alsnog activiteiten plaats om bij 75 jaar vrijheid stil te staan.

In de Bibliotheek wordt rekening gehouden met de coronamaatregelen, daarom is er beperkt plaats bij deze activiteit in Bibliotheek Idea Bilthoven, Planetenplein 2 te Bilthoven op donderdag 20 augustus om 14.30 uur. De toegang is gratis. Aanmelden (verplicht) kan via de balie van de Bibliotheek of via ideacultuur.nl

Een heks in Westbroek

In 1519 werd Luyt de vrouw van Jan Aryaens. Blanck uit Westbroek in Utrecht ter dood gebracht op de brandstapel. Zij was door de schepenen van Utrecht veroordeeld wegens hekserij. Op de prent van Jan Luyken zien we hoe de verbranding op de brandstapel in de zestiende eeuw vaak toeging: de veroordeelde werd niet langzaam geroosterd maar voorafgaande aan de verbranding wat sneller gedood. Zij werd bijvoorbeeld op een ladder gebonden en in het vuur gegooid, zodat de dood wat sneller intrad.

Een paar weken geleden vertelde ik over de heks van Oostbroek, vermoedelijk niet veel meer dan een oud volksverhaal. De terechtstelling van Luyt Blanck is wel historisch.

Burenruzieën leidden vaak tot aangiften in heksenprocessen. Waarschijnlijk was Luyt dus door inwoners van Westbroek ervan beschuldigd dat ze een heks was. Ze werd gearresteerd door de schoutenknechten van de stad Utrecht. Het stadsbestuur schreef snel een brief aan de hertog van Kleef met de vraag of hij zijn scherprechter meester Symon wilde uitlenen, zodat deze de vrouw kon ondervragen. Blijkbaar stond deze beul bekend als expert op dat gebied.

Het onderzoek

De vaste commissie voor strafrechtspraak in Utrecht heette de 'Vive' omdat hij uit vijf mannen bestond. Zo staat het in het Raads Dagelijks boek: Tot live Luyt Jan Blancken wijff een toevennaerster, zijn gesciet Willem die Wail van Vronesteyn, Jacob van Voerd, Dirck Knoep, Aelbert Foeck, ende Jan van Hegehuysen. Zij deden samen met de beul het vooronderzoek in de zaak van Luyt. De schepenbank moest het uiteindelijke vonnis uitspreken.

Heks

Nadat zij was gepijnigd, bekende Luyt dat zij een tovenaars of heks was. Zij had, zo vertelde zij, bij de communie de hostie ontvangen en deze uit haar mond genomen en er

een steen opgelegd. De Heksenhammer of Malleus Maleficarum van Kramer en Sprenger, het handboek voor heksevenvolgving uit 1486, lette daar bijzonder op. Het vertelde bijvoorbeeld over een vrouw die de hostie uit haar mond nam en hem in een kruik met een pad onder de grond stopte. Zij gebruikte deze combinatie voor haar toverkunsten. Zij had ook een 'vriend', een boze geest die haar diende. De schepenbank concludeerde daaruit dat ze een verbond met de duivel had gesloten. De 'vriend' heette Sarrecijn (Saraceen), een term die men in die tijd gebruikte voor Arabieren.

Westbroek

De leden van de Vive gingen met hun knechten naar 't Veen (Westbroek) om meer getuigen te horen.

Prent van Jan Luyken.

Verder zochten ze naar de verstopte hostie waar de vrouw over verteld had en naar de potten waarin Luyt haar duivelse brouwsels had gemaakt. Het is uit de bronnen niet duidelijk wat ze daar hebben gevonden, maar kennelijk was de betekenis van de vrouw voldoende voor een veroordeling. Haar man Jan en haar zoen Aryaen werden ook verhoord, maar ze werden weer vrijgelaten nadat zij een eed hadden afgelegd dat ze onschuldig waren.

De Vive droegen hun resultaten over aan de schepenen van Utrecht. De schepenbank veroordeelde Luyt tot de dood en ze werd terechtgesteld op de brandstapel. Voor zijn werk kreeg de beul twaalf goudgulden, wat in die tijd een enorm bedrag was. (Dick Berents)

Dit verhaal en 999 andere bijdragen zijn te vinden op <https://onlinemuseumdebilt.nl/>

Blij boskei duikt op

door Henk van de Bunt

Annemieke Bos vertelde over het mysterie van Maartensdijk: 'In ons dorp zijn bij ons bij de bakkerij (aan de Dorpsweg) en bij nog een adres vorige week beschilderde keitjes gevonden'.

Annemieke: 'Maandag 25 juli was ik op het Domplein in Utrecht en vond ik ook een beschilderd steentje met een afzender uit Dresden; maar heb deze daar weer achtergelaten. Toen ik deze vond was ik inderdaad blij maar er staat niks onder. Ik heb op internet gekeken en kwam daar op een site 'blij kei'. Wie maakt deze leuke keitjes en zijn er nog meer gevonden?'

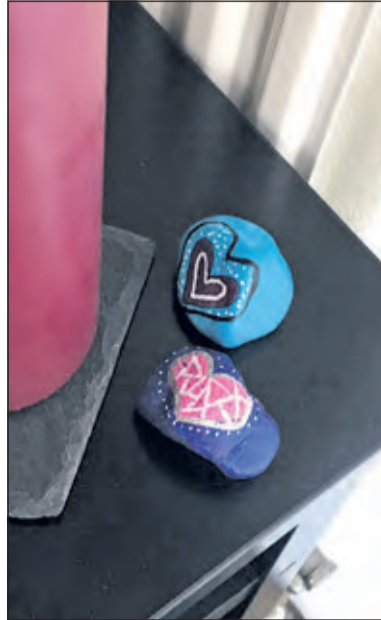

De boskeitjes die Annemieke heeft gevonden sieren inmiddels de toonbank in de winkel.

Overall

Overall in de wereld verspreiden mensen blij zwerfkeien; zelf beschilderde keien met een positieve tekst. Deze blij zwerfkeien worden gevonden op bankjes, in speeltuintjes, bij de supermarkt... op onverwachte plekken waar dagelijks mensen komen. Mensen noemden het 'magisch' om zo'n prachtige

gekleurde steen met een opbeurende tekst te vinden. Op www.wordrocks.me lees je alles over dit uit Brazilië overgewaaid en al in 2011 gestarte initiatief.

Gezellig beschilderde keitjes worden verspreid over de wereld.

Verkoeling in het bos

Bossen en bomen hebben van oudsher een spirituele of religieuze betekenis voor bepaalde culturen. Zo is volgens het Joodse en Christelijke scheppingsverhaal de geschiedenis van de mensheid begonnen bij een boom, doordat Eva en Adam van de 'Boom der kennis van goed en kwaad' in de hof van Eden aten. Volgens sommige Afrikaanse vol-

keren heeft de boom het heil voortgebracht, is hij het middelpunt van de wereld, de bron van het leven op aarde, en moet met eerbied behandeld worden.

In het Hindoeïsme en het Boeddhisme verbeeldt de 'hemelse wensboom' het 'grondplan van ons tijdperk', in Oezbekistan staat

een moerbeiboom die door soefi's wordt vereerd en dagelijks door veel pelgrims wordt bezocht, en in het Indiase Bodhi Gaya staat een afstammeling van de Bodhi-boom (*Ficus religiosa*), die vereerd wordt als Boom der Wijsheid, en aan de oorsprong van het Boeddhisme staat.

Uit de Noord-Germaanse mythologie (de Edda) kennen we Yggdrasil, de 'Wereld-es', als kosmische of levensboom. Hij verbeeldt het 3-lagig wereldbeeld van de Noord-Germanen: hemel, aarde en onderwereld. In India en Nepal worden bomen vaak om religieuze redenen naast elkaar geplant als 'bruid en bruidegom', soms begeleid met huwelijksrituelen: men kent hier zelfs het huwelijk tussen een mens en een boom.

In onze eigen gemeente tenslotte worden bomen ook hoog gewaardeerd, zo blijkt uit onderzoek. Niet in de laatste plaats in de hete zomers, als onze bossen een weldadige afkoeling bieden.

(Peter Schlamilch)

Een van de vele prachtige en verkoelende bossen rond Bilthoven.

Beuken Bilthovenseweg verstikken

Al die keren dat ik op mijn fietsje stapte en door de Bilthovenseweg in De Bilt reed had ik het al te doen met de mooie beuken, die de straat sieren. Regelmatig staan de berm en de bermen vol met auto's van de bewoners en hun bezoekers. Ze parkeren de bolides tussen de beuken.

En daar wringt de schoen. Hier kunnen beuken helemaal niet tegen. Overigens geen enkele boom, maar beuken helemaal niet. Deze oerbomen wortelen oppervlakkig. Door dit ge-rij, ge-parkeer en ge-draai op z'n wortels beschadigen zijn levensaderen. Ook zorgen de 'zware' auto's ervoor dat de grond verdicht, zodat er minder zuurstof bij de wortels kan komen. Hierdoor kunnen de toch al droogtegevoelige knapen moeilijker vocht en voeding opnemen.

De laatste keer dat ik op mijn fietsje door de Bilthovenseweg reed zag ik een oranje stip op één van de beuken. Het teken dat deze gerooid gaat worden. En dat is een hard gelag. Want hoewel de droogte momenteel vele slachtoffers maakt onder de beuken had deze veel te vroege dood hem bespaard kunnen blijven. Dus ik wil de bewoners vragen om de auto's op de riante opritten of de breed genoeg zijnde straat te plaatsen. Gun de oudste bewoners van de straat een langer leven en blijf uit de berm.

Wil je je beste buur zelfs verwerken? Met bladcompost in de berm is hij al heel blij. Nog beter, vraag je gemeente om bij de nu nog levende beuken te 'ploffen'. Dit is een methode om de verdichting van de grond op te heffen zodat de boom weer beter voeding en vocht kan opnemen. Kan ik op jullie rekenen?

Was getekend, Bomendromer

Getekend door een oranje stip wacht de beuk een doodvonnis.

Lezing over 'Hoe heette ik ook al weer?'

In Hoe heette ik ook alweer? beschrijft Biltenaar Karel Beesemer, hoe hij als Joods jongetje uit Amsterdam via allerlei omzwervingen in Renkum een veilig onderduikadres vond. Na de oorlog, toen bleek dat zijn familie was omgekomen, blijft hij in Renkum in het pleeggezin en groeit er op.

Omdat vanwege de coronacrisis de lezing op de oorspronkelijk geplande datum van 19 maart geen doorgang kon vinden vertelde de auteur nu over zijn boek op donderdag 13 augustus in de Bibliotheek van Bilthoven voor een kleiner gezelschap i.v.m. de ander-halve-meter-maatregelen. De belangstellenden, die in maart wilden komen waren opnieuw uitgenodigd en hadden zoveel belangstelling getoond, dat er voor meer in de die dag gesloten bibliotheek geen ruimte was.

Karel Beesemer aan het woord. [foto Henk van de Bunt]

Wandelen met IVN-gids

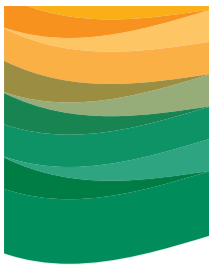
IVN De Bilt is voorzichtig aan weer begonnen met het organiseren van kleinschalige wandelingen. De komende periode is het weer mogelijk om samen met een ervaren IVN-natuurgids er op uit te trekken. Op 20, 21 en 24 augustus wordt landgoed Sandwijck bezocht en op 25, 26 en 27 augustus Beukenburg.

Er wordt gewandeld in groepen van niet meer dan vier personen: dat is om de RIVM-maatregelen te kunnen waarborgen. Aanmelden de dag vóór de wandeling rond 18.00 uur bij Jaap Milius tel. 06 29433207 of 030 2288636.

Onder leiding van een IVN-gids ervaar je de natuur net even anders.

Corona

Op onze website vindt u een handig en actueel overzicht met alle gemeentelijke en landelijke informatie over de maatregelen rondom het coronavirus: www.debilt.nl/corona.

Denk mee over de energie van de toekomst

Gemeente De Bilt werkt aan een duurzame toekomst voor inwoners van nu én generaties die nog gaan volgen. In september organiseren wij 3 live en online bijeenkomsten over duurzame energieopwekking met zonnevelden en windmolens. Denkt u mee?

Gemeente De Bilt streeft ernaar om in 2050 net zoveel duurzame energie op te wekken als wij samen verbruiken. Energieneutraal heet dat. Duurzame, CO₂-neutrale energie kunnen wij opwekken met zonnevelden en windmolens. Wij horen graag wat u daarbij belangrijk vindt.

Live en online bijeenkomsten

U bent van harte welkom aan een van de gesprekstafels over zonnevelden of windmolens tijdens één van de live of online bewonersavonden. De bijeenkomsten hebben hetzelfde programma. U kunt kiezen uit:

- Maandag 14 september, Aeres vmbo, Dierenriem 2 in Maartensdijk vanaf 19.30 uur
- Maandag 21 september, online vanaf

- 19.30 uur
- Dinsdag 22 september, online vanaf 19.30 uur

Aanmelden

Vanwege COVID-maatregelen vinden twee bijeenkomsten online plaats en is het noodzakelijk om u aan te melden. De live bijeenkomst is bedoeld voor mensen voor wie een online bijeenkomst lastig is. U kunt zich aanmelden per e-mail via duurzaamheid@debilt.nl.

Meer informatie

Bekijk voor meer informatie over de bijeenkomsten de gemeentelijke webpagina <https://www.debilt.nl/zonenwindenergie>

Nieuwe faunatunnel in De Bilt

Deze week is de provincie Utrecht begonnen met de aanleg van de faunatunnel Griffensteyn in De Bilt. De tunnel komt onder de Utrechtseweg (N237), ter hoogte van autodemontagebedrijf Akkie Stomphorst. De tunnel is naar verwachting half november klaar.

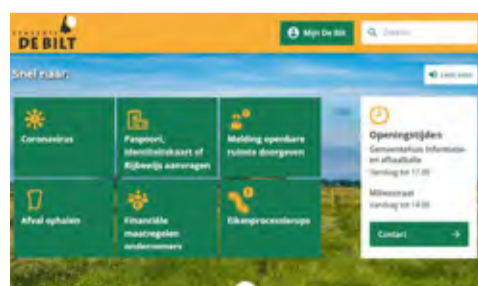
De Utrechtseweg gaat tussen de Wilhelminalaan en de Veldzichtlaan een paar keer dicht: de weekenden van 22 augustus, 4 september en 18 september en donderdagnacht 15 oktober. Omleidingen ter plaatse

zijn met borden aangegeven. Woningen blijven bereikbaar en hulpdiensten en bussen kunnen het werkval passeren. Meer informatie vindt u op www.provincie-utrecht.nl/faunatunneldebilt.

Gemeenteraad in september

Vanaf september komt de gemeenteraad van De Bilt weer bijeen. Op 8 en 10 september zijn de commissies Burger en Bestuur en Openbare Ruimte. De raadsvergadering is op 24 september. Agenda's en bijbehorende vergaderstukken worden zoals gebruikelijk

tijdig in het openbare raadsinformatiesysteem (debilt.raadsinformatie.nl) geplaatst. Heeft u vragen over de vergaderingen of de stukken dan kunt u bij de griffie terecht, via raadsgriffie@debilt.nl of bel (030) 228 91 64.

Werk aan de website

Op zaterdag 29 augustus kunt u tussen 7.00 en 16.00 uur geen digitale aanvragen via onze website indienen. We plegen dan onderhoud aan ons systeem. Daarna zijn alle aanvraagformulieren weer bereikbaar.

Dode boom kappen

Ook als u een dode boom wilt (laten) kappen, heeft u misschien een omgevingsvergunning nodig. Of dat zo is, hangt af van de locatie van de boom. Meer informatie vindt u op www.debilt.nl als u in het zoekvenster 'boom kappen' invult.

Omleidingsproef sluipverkeer De Leijen

Op initiatief van bewoners sluit de gemeente bij wijze van proef tussen 31 augustus en 31 december 2020 een deel van de Joos van Clevelaan af voor autoverkeer om sluipverkeer te weren.

Bewoners van De Leijen ervaren al jaren overlast van sluipverkeer. Dit verkeer rijdt van de Jan van Eijcklaan via de Jan Gossaertlaan naar de Jan Steenlaan en omgekeerd. De tijdelijke afsluiting van de Joos van Clevelaan maakt sluipverkeer fysiek onmogelijk. De Jan van Eijcklaan wordt hiermee de enige ontsluiting aan de noordkant van de wijk.

Positieve invloed op leefbaarheid

De omleidingsproef is erop gericht om het verkeer beter te verdelen over de wijk. Verwacht wordt dat de omleidingsproef een positieve invloed heeft op de leefbaarheid in de Joos van Clevelaan en de Jan Gossaertlaan. De effecten worden gedurende de proef gemeten en ook ervaringen van bewoners brengen we in kaart.

Werk in uitvoering

Hieronder treft u nieuw geplande werkzaamheden. Kijk voor het meest actuele, volledige overzicht op www.debilt.nl/wegwerkzaamheden.

- Bilthoven:**
- Melkweg: vanwege werkzaamheden verkeersoverlast tot eind 2020
  - Vinkenlaan/Vinkenplein: vanwege werkzaamheden afgesloten tot eind 2020

Kleinere onderhoudswerkzaamheden aan het groen en aan de wegen kunnen het gehele jaar door worden gedaan en zullen weinig tot geen overlast veroorzaken.

Geheimhouding persoonsgegevens

Met geheimhouding vraagt u de gemeente uw gegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) niet door te geven. Uw gegevens blijven dan geheim voor bepaalde organisaties. Dit is bijvoorbeeld nodig als u in een blijf-van-mijn-lijfhuus verblijft.

Heeft u de gemeente gevraagd om geen persoonsgegevens te verstrekken? Dan mag zij uw persoonsgegevens niet doorgeven aan: de Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie (SILA), organisaties die gezondheidszorg verlenen aan patiënten in een instelling, organisaties die gerechtelijke werkzaamheden uitvoeren en organisaties waaraan een gemeente persoonsgegevens zou willen geven op basis van een gemeentelijke verordening, zoals een sportvereniging of een goed doel.

Niet altijd mogelijk

Heeft een organisatie uw gegevens nodig voor het uitvoeren van een taak, bijvoorbeeld voor de inning van belasting of de betaling van uw pensioen? Dan moet de gemeente uw gegevens doorgeven en blijven deze dus niet geheim, ook al heeft u hiervoor een verzoek ingediend. Start er een rechtszaak waarin u bent betrokken, dan kan de advocaat bij de gemeente om uw gegevens vragen.

Aanvragen

U vraagt geheimhouding aan via het digitale loket bij de gemeente waar u woont. De geheimhouding geldt voor alle gegevens uit de BRP. Ga daarvoor naar www.debilt.nl en zoek onder Paspoort, rijbewijs en uittreksels, kies vervolgens uittreksels en verklaringen. Klik op de volgende pagina op Ge-

heimhouding persoonsgegevens en log in met uw DigiD. U kunt uw verzoek ook per post sturen naar Team Gemeentewinkel van de gemeente De Bilt, Postbus 300, 3720 AH Bilthoven. Vergeet u niet een kopie van uw legitimatiebewijs toe te voegen. Als u al eerder gedeeltelijke geheimhouding heeft aangevraagd, hoeft u niets te doen.

U kunt alleen voor uzelf en voor uw minderjarige kinderen geheimhouding aanvragen. Meerjarige kinderen moeten dat zelf doen. U hoeft bij het verzoek niet te vertellen waarom u geheimhouding aanvraagt.

Contact

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op via telefoonnummer (030) 228 94 11 of stuur een mail naar burgerzaken@debilt.nl.

Gemeente De Bilt

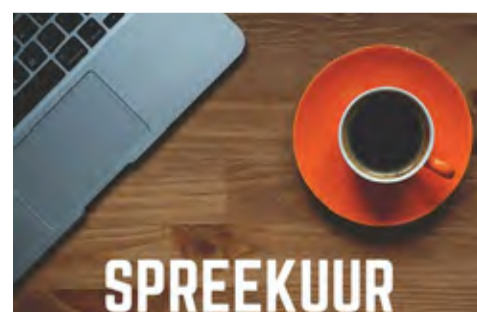
Postbus 300 • 3720 AH Bilthoven
Soestdijkseweg Zuid 173 • 3721 AB Bilthoven
www.debilt.nl • (030) 228 94 11 • info@debilt.nl

Openingstijden informatiebalie
Ma t/m vr 8.30 tot 17.00 uur

Burgerzaken
Uitsluitend op afspraak. Maak eenvoudig een afspraak via afspraak.debilt.nl

Milieustraat
Weltevreden 22 • 3731 AL De Bilt • debilt.nl/afval
Openingstijden: ma 13.00 tot 16.00 uur, di t/m za 9.00 tot 16.00 uur.

Melding openbare ruimte
U kunt zelf een melding doen via debilt.nl/melden
Melding gevaarlijke situaties buiten kantooruren: (06) 558 76 775

Spreekuur dorpswethouder

Het maandelijkse inloopspreekuur is een gelegenheid om zonder afspraak met de wethouder van uw dorp te spreken. De spreekuren zijn op donderdagmiddag. Kijk voor het actuele spreekuur en de locatie in uw dorp op www.debilt.nl/spreekuren.

Houthakkersfeest 2020 gaat niet door

Covid-19 zet de hele wereld op z'n kop. Met het kabinetsbesluit om alle evenementen tot 1 september te verbieden is ook voor het 34ste Houthakkersfeest Lage Vuursche het doek gevallen.

Het is de tweede keer dat Het Houthakkersfeest niet doorgaat. Eerder werd in 2013 de festiviteiten ook al afgeblazen. De volgende editie staat als gereserveerd voor 21 en 22 augustus 2021.

Terugblik

Henk van de Bunt en Guus Geebel putten uit hun archief en haalden op deze wijze herinneringen op aan de jaren dat het Houthakkersfeest wel doorging.

De winnaar sculptuurzagen van 2007, Rolf Döderlein de Win, probeert een jaartje later zijn titel te verdedigen.

2008: De Belgische trekpaarden hebben hun werk voor een 'Malle Jan' zojuist verricht.

Zevenvoudig winnaar Willem Kuus raakte in 2012 een keer zijn titel kwijt aan Reind Beelen.

In 2010 bezochten bijna 20.000 mensen het houthakkersfeest in Lage Vuursche. Ondenikbaar dat een dergelijk evenement nu plaatsvindt.

Jeu de boules maakt opmars

Het jeu de boules bij Nova is een succes. Na een grondige vernieuwing van de grindbaan vond op 4 juli de aftrap van de vernieuwde jeu de boules-club plaats met een toernooi, georganiseerd in samenwerking met Mens De Bilt. Inmiddels heeft de club 16 nieuwe jeu de boules-leden mogen verwelkomen. De jeu de boules-leden spelen elke woensdag om 19.00 uur en zaterdag om 13.00 uur verschillende potjes met elkaar. Het is elke week weer hartstikke gezellig.

Het is altijd een gezellig gezicht bij de grindbaan. (foto Steven Bakker)

De line dancers van Born Country uit Maartensdijk kregen in 2008 veel belangstelling.

Voor kinderen is er altijd voldoende vermaak

Voetbal voor meiden

FC De Bilt is op zoek naar enthousiaste en sportieve meiden in alle leeftijdscategorieën. Vrijdagavond 4 september kan je meedoen met een meiden-voetbalclinic. Wil je een keer op proef meetrainen, dat kan ook. Heb je interesse en wil je graag meer informatie hebben, mail dan naar meisjes@fcdebilt.nl

Uitslag Wedvlucht

De 'oude' duiven van de leden van Postduivenvereniging De Bilt namen dit weekeinde deel aan een vlucht van Chateaudun (Frankrijk) over een gemiddelde afstand van 525 km. De prijswinnende vogels waren van M.J.J. van Zelst (1, 5 en 9), van Ron Miltenburg (2, 3, 4 en 7), van Comb Steenbeek & Zn (6), van Edith Muller (8) en van G.M. Turk (10).

De 'jonge' duiven kwamen van minder ver: Het Belgische Quiévrain ligt maar plm. 210 km. vanaf De Bilt. Hier waren de prijswinnende vogels van M.J.J. van Zelst (1), van G.M. Turk (2), van Peter van Bunnik (3, 4 en 7), van Edith Muller (5), van Ron Miltenburg (6 en 9) van Comb Steenbeek & Zn (8) en van J.P.H. Stas Sr. (10)

Fuut fuut

De fuut is de meest algemeen voorkomende futensoort in ons land. Hij komt als broedvogel voor in allerlei soorten wateren en werd dit keer gespot in het Noorderpak. Futen kennen een lang broedseizoen, soms wel tot oktober en maken hun nest als een platform in het water gefixeerd aan begroeiing of een tak, bij voorkeur goed verborgen in het riet. Hun voedsel bestaat voor het overgrote deel uit vis die ze duikend vangen in water met niet al te dichte onderwatervegetatie. (foto Eugène Jansen)

Recreatie Midden-Nederland stopt met vergunningen honden-uitlaatservices

Recreatieterreinen blijken ongeschikt voor grote groepen honden

Het dagelijks bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft zijn uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland gevraagd om de overeenkomsten met commerciële honden-uitlaatservices per 1 april 2021 te beëindigen. Daarmee zegt het recreatieschap ook de samenwerking op met Staatsbosbeheer en het Utrechts Landschap, om gezamenlijk het gebruik van natuur- en recreatiegebieden door honden-uitlaatservices te reguleren.

Het recreatieschap ziet dat door het groeiend aantal recreanten en de toegenomen diversiteit aan vrijetijdsbeleving van bezoekers er geen ruimte meer is voor grote groepen honden in de recreatiegebieden van het recreatieschap. Het recreatieschap heeft op de recreatieterreinen geen plekken die exclusief aan honden-uitlaatservices verhuurd kunnen worden, om overlast naar andere recreanten te voorkomen. De honden-uitlaatservices zijn op de hoogte gebracht van dit besluit. Het is nog niet bekend of Staatsbosbeheer en het Utrechts Landschap honden-uitlaatservices blijven toestaan.

Overeenkomsten

Sinds 2015 hebben Staatsbosbeheer, Utrechts Landschap en recreatieschap Stichtse Groenlanden samengewerkt om het gebruik van natuur- en recreatiegebieden door honden-uitlaatservices te reguleren. Honden-uitlaatservices zijn bedrijven die op commerciële basis honden van anderen uitlaten. Dit kunnen maximaal 15 honden per begeleider zijn, die worden uitgelaten

Honden-uitlaatservices kunnen vanaf april 2021 niet meer terecht in o.a. Het Noorderpark, Panbos en Landgoed Houtringe.

op de toegewezen losloopgebieden. Er hebben 43 honden-uitlaatservices een overeenkomst afgesloten, waarmee zij ook de gedragscode onderschrijven. De uitgifte en het beheer van de overeenkomsten, inclusief klachtenafhandeling, en extra toezicht op naleving wordt voor alle partijen verzorgd door Recreatie Midden-Nederland.

Schaars

Na vijf jaar heeft Recreatie Midden-Nederland het project geëvalueerd en geconcludeerd dat het door diverse ontwikkelingen niet langer verantwoord is het project voort te zetten. De belangrijkste reden is dat de terreinen van het recreatieschap steeds intensiever worden gebruikt waardoor ruimte schaars wordt en keuzes moeten worden gemaakt

in welke recreatieve activiteiten er worden toegestaan en in welke niet. Daarbij wordt vooral bekeken of activiteiten geen overlast of gevaar opleveren, een bijdrage leveren aan de dagrecreatie en of de kosten voor onderhoud, beheer en toezicht voldoende gedekt zijn. Op grond van deze afwegingen heeft het recreatieschap besloten om de overeenkomsten met de honden-uitlaatservices dan ook te beëindigen. Voor recreanten, die hun hond uitlaten in gebieden van het recreatieschap, heeft dit verder geen gevolgen. Zij dienen zich uiteraard wel te houden aan de regels uit de verordening van het recreatieschap en hun hond aangelijnd te houden buiten de aangewezen losloopgebieden.

Heide en Voetstappenpad

Onze regio is rijk aan heidegebieden die bovendien nu prachtig in bloei staan. Vanuit Hollandsche Rading kun je het Voetstappenpad rondom Hilversum lopen. Een wandeling van 28 kilometer. Je komt dan onder andere over de, vlakbij Hollandsche Rading gelegen, Hoorneboegse Heide en als je doorwandelt volgen ook de Bussummerheide, Westerheide en de Zuiderheide, om uiteindelijk weer in Hollandsche Rading terecht te komen. De wandeling wordt gemarkeerd met bijzondere

voetstappen paddenstoelen met een heuse voetafdruk.

De foto is gemaakt op de Hoorneboegseheide. Een foto waar natuurlijk de heide een rol speelt. Om het niet te saai te maken wordt de heide gecombineerd met de overige begroeiing, het bewuste pad en niet in de laatste plaats het paaltje met de voetafdruk. Kleuren zijn belangrijk in de foto, vooral het paars van de heide. Bij deze fotografie is een zogenaamde standaardzoom ideaal. Je

beschikt dan over een gematigde groothoek en een lichte tele in één objectief. Wel zo handig als je een flinke wandeling maakt en je bekapping zo licht mogelijk wil houden.

In de zomerperiode wordt er elke week een foto van de Bilthovense fotograaf Hans Lebbe gepubliceerd met zijn verhaal over plaats, achterliggende gedachte en gebruikte techniek. Kijk ook eens op zijn website hlpimages.nl

Foto: Hans Lebbe / HLP images

Geluk is een vlinder

‘Bij de insecten wordt de rups tot vlinder, maar bij de mensen is het omgekeerd: de vlinder wordt tot rups’, aldus Anton Tsjechow, de beroemde 19e eeuwse Russische schrijver.

Vanaf het moment van onze geboorte worden wij met ontelbare draden aan onze geboortegrond gebonden, in een verfijnd web gerold van familie, werk en relaties. Als je in een prachtige gemeente als De Bilt woonachtig bent is dat wellicht geen straf, maar in de zomermaanden voelen we ons allemaal wat vrijer en schudden wij wat banden af om onze vleugels op de mogelijkheden van de wind uit andere streken te laten trillen. Wij zien een glimp van onze parallelle levens en bezien ons lot en wellicht voelen de dapperen onder ons zelfs aandrang tot het te tartten ervan.

Tsjechow zelf is een van de zeldzame mensen wie het lijkt te zijn gelukt om aan de cocon die hem bij geboorte leek te zijn omsloten te ontsnappen. Zijn vader kocht zich vrij uit lijfeigenschap, en hijzelf ging tegen alle waarschijnlijkheid in medicijnen studeren en werd een groot romantier. Zoals hij zelf schreef is het hem gelukt ‘druppel voor druppel de slaaf uit zich te dringen en op een goede morgen te voelen dat er echt mensenbloed door zijn aderen stroomt’. *(Peter Schlamilch)*

Vlinders dansend op bloemen, hun hart achterna vliegend.

Spiegelen

Op een windstille avond treffen we buiten natuur in symmetrie. Hemel en aarde komen samen in een spiegel van plassen en sloten. Het rimpelloze wateroppervlak weerspiegelt de rietplanten in een kunstwerk van puur en moeiteloos evenwicht. Het benadrukt de harmonie van die avond.

Het is als in de spiegel kijken. Die toont een vertrouwd beeld, al verandert het met de jaren. Amper vier maanden oud ontdekt het kleine meisje haar eigen spiegelbeeld. Ze kraait van plezier als ze ziet hoe haar bewegende vingertjes die van de spiegel raken. Grappig dat juist spiegelen een grote invloed heeft op de sociale ontwikkeling van de baby. Het bevestigt haar positie binnen het gezin. Haar ogen wijd open, zoekt zij verbinding met haar ouders. Toegenegen spiegelt ze hun lach, de geluiden die zij maken, beweegt met ze mee in hun lichaamstaal. In harmonie, als basis voor gelijkwaardigheid. *Karien Scholten*

In haiku:
Spiegel evenwicht
In een licht van harmonie,
Gelijkwaardigheid

advertentie

Groenekanseweg 168, Groenekan

Dorpsbistro
‘Naast de Buren’

“Wat schaft de pot?”

Woe. 19-08	Rib-eye van de grill met chimichurri-saus	wo / vr € 12,50
Do. 20-08	‘Zaruela’ (Spaanse visshotel)	za - zo € 14,00
Vr. 21-08	Flammkuchen met prei, tomaat en Emmentalerkaas	
Za. 22-08		
Zo. 23-08		
Woe. 26-08	Kalfsentrecôte met béarnaisesaus	wo / vr € 12,50
Do. 27-08	Gebakken zalmfilet met dillesaus	za - zo € 14,00
Vr. 28-08		
Za. 29-08	Bietensalade met kaassoufflé	
Zo. 30-08		

Afhalen of laten bezorgen is nog mogelijk.
Kijk hiervoor op de website.

www.naastdeburen.nl
Groenekanseweg 168, Groenekan